

**VERSLAG VAN DE SESSIE VAN DE RAAD DER GEMEENTE HAARLEMMERMEER
OP DONDERDAG 22 JUNI 2023**

Onderwerp: RV Kredietaanvraag uitvoering project Wijkvernieuwing Welgelegen (7766363)

Voorzitter: mw. K. Kliphuis

De leden: mw. B.M. Antolini, dhr. M.L. Beusenbergh, dhr. T.M. Blom, dhr. P.J. Boerman, dhr. H. den Butter, mw. M.R. Hogervorst, dhr. R. Kenselaar, mw. J. Koolmoes, dhr. R.P. van Laar, mw. S. van de Meeberg, mw. A.N. Mees-Marhe

Griffier: mw. M. Damen

Portefeuillehouder: mw. M. Steffens-van de Water

Insprekers: Geen

De VOORZITTER: Welkom allemaal. Ik weet dat het debat in de raadzaal nog bezig is of net was. Ik zie de voorzitter binnenkomen, dus het is afgerond. Dan wil ik graag deze sessie openen. We gaan het hier hebben over de bespreking van het raadsvoorstel Kredietaanvraag uitvoering project Wijkvernieuwing Welgelegen. Een hele mondvol. Er hebben zich geen insprekers gemeld voor deze sessie en we kunnen dus gewoon starten met de eerste termijn. Iedereen heeft spreektijden doorgekregen en aan het einde van het eerste termijn gaan we ook het college vragen laten beantwoorden. Technische vragen hoeven niet beantwoord te worden, daar gaan we op letten. Er hebben al wat mensen aangegeven dat ze het woord willen voeren dus ik heb de eerste vijf al in een rijtje staan. Als er nog meer mensen bij willen komen, dan hoor ik dat graag. De heer Blom namens het CDA wilde graag beginnen.

De heer BLOM: Dank u wel voorzitter. We bespreken dus zoals genoemd hier de vernieuwing van de openbare buitenruimte in de wijk Welgelegen in Nieuw-Vennep. De wijk is vernoemd naar de boerderij Van der Marel die daar aan de Hoofdweg Westzijde was gelegen, plaatselijk ook wel bekend als Herman Doperwt, in verband met de erwtendopperij achter zijn boerderij. Aanleiding van deze vernieuwing is de overlast van de hoge grondwaterstand en de leeftijd van deze wijk. De diverse onderdelen van de openbare buitenruimte zijn aan vervanging toe. De hoge grondwaterstand is eigenlijk een verkeerde omschrijving van de plaatselijke situatie. De wijk is daar namelijk nogal laag aangelegd. Deze plek is een van de lagere delen van onze polder. Dit is te zien als je de doorsteek maakt van de Zwanenstraat richting Hoofdweg Westzijde, dan kan je zien dat het verval groot is ten opzichte van de Hoofdweg. In dit raadsvoorstel is te lezen dat in 2013 in het oostelijk deel van de wijk het waterplan is uitgevoerd, wat verklaart dat de Dorpsstraat en een stukje Nieuwstraat en de straat Welgelegen niet in het onderhavig plan zijn meegenomen, zie ook de kaart op pagina 4 van dit raadsvoorstel. Bij navraag door ons is naar voren gekomen dat het hoofdriool in de Dorpsstraat toen is vervangen, maar dat de straat Welgelegen is overgeslagen. Daar is nog steeds sprake van wateroverlast onder de huizen. Om nu een hele wijk aan te pakken en dan één of twee straten over te slaan, vinden wij een gemiste kans. Wij vragen de portefeuillehouder om aandacht voor deze ommissie. Dan blijft er nog een aandachtspunt over wat ons betreft: de relatie met de aannemer. Een aantal weken geleden kwam er een aannemer inspreken over zijn werk in Zwanenburg. Dit betrof ook een werk met riool en aanleg van openbare buitenruimte. Bij dit soort werken zijn er altijd onvoorziene omstandigheden, welke niet in het bestek zijn opgenomen. Dit heet in vakjargon meerwerk en hierover moet tijdens de uitvoering van het werk afspraken gemaakt

worden. In Zwanenburg ging dat fout en de aannemer wordt niet betaald voor dit meerwerk. Een goed bestek en een juiste verslaglegging van dit meerwerk of minderwerk is noodzakelijk om dit soort problemen te voorkomen. Wij zijn afhankelijk van de mensen en bedrijven die dit soort werken uitvoeren. Een goede relatie is absoluut noodzakelijk voor het beste resultaat. Wij verwachten van onze bestuurders dat zij deze relatie op de juiste manier onderhouden. Voorzitter, tot zover onze inzichten.

De VOORZITTER: Dank u wel, Het was heel mooi binnen de tijd. Dan gaan we nu door voor de HAP naar mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Voorzitter, niet dat ik toch wel even wil zeggen dat de wijk van mij ook wel Doperwt had mogen worden, het was wel een hele mooie anekdote die u vertelde mijnheer Blom. Voorzitter, een leermoment. Zo kan je wel omschrijven wat dit project ons heeft opgeleverd. HAP stelde schriftelijke vragen over de vertragingen destijds en kreeg keurig antwoord, waaruit bleek dat een en ander beter gecommuniceerd had kunnen worden. Opnieuw bleek dat informatie verspreiden via de gemeentelijke website en via twee keer per jaar overleg met de dorpsraad lang niet afdoende is als men de bewoners in de wijk wil bereiken. Het werk met werk en het klimaatbestendig maken, gaf de nodige vertragingen. Door het kopje Wijkvernieuwing begrijpen we dat de onderdelen niet zijn meegenomen in de VOR en separaat aan de raad zijn toegestuurd in dit raadsvoorstel. Deze methode deed ons goed. Niet allemaal losse stukjes die we moeten halen uit het GRP of de VOR, maar in een raadsvoorstel waar de hele wijkvernieuwing in beschreven staat. Welgelegen gaat nu eindelijk een wijk worden die zijn naam goed doet. De onderzoeken naar het verlagen, tijdelijk, van het grondwaterpeil en de trillingen zijn door een extern bedrijf uitgevoerd, waardoor we via een rapport lazen dat de risico's niet zo hoog kunnen of zullen zijn. Maar we lezen ook als HAP dat we hier vijf jaar moeten blijven monitoren in verband met de settingen en inklinking. We vinden het toch een puntje van zorg. Voorzitter, tevens zullen we op de locatie aanlopen tegen mensen die gemeentegrond in gebruik hebben. Dit kan mogelijk juridische procedures opleveren die kunnen vertragen, wat dan hogere kosten met zich meebrengt en er kan onvrede onder deze bewoners ontstaan. Voor de fractie van HAP is dit een afweging die we hebben moeten maken. Het is zichtbaar aangetoond dat deze wijkvernieuwing niet langer kan wachten en dat daar de inwoners alleen maar voordeel van zullen hebben. Maar uiteraard begrijpen we dat het heel zuur kan zijn om een stukje grond weer terug te moeten leveren en we hopen daarom dat aan beide kanten het begrip kan ontstaan. Ik sluit af voorzitter met een kleine kanttekening of een technisch vraagstuk waarvan ik begrijp dat het college hier misschien schriftelijk op wil terugkomen. Wordt er in de ondergrondse werkzaamheden ook rekening gehouden met de aanleg voor alle stroomleveringen? HAP denkt dan aan de laadpalen en zonnepanelen, want als we werk met werk willen maken, is dit een uitgelezen kans om deze Welgelegen-wijk meteen van voldoende stroomtoevoer te kunnen voorzien. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel, mevrouw Koolmoes. Ik vond de vraag inderdaad redelijk technisch en ik laat het even aan de portefeuillehouder om te beoordelen of ze hem makkelijk kan beantwoorden of dat er schriftelijk op terug moet worden gekomen. Dan gaan we door naar de volgende, de heer Van Laar namens de PvdA.

De heer VAN LAAR: Voorzitter dank u wel. Over de noodzaak van dit plan en ook over de techniek hebben we weinig te zeggen. Wel over twee andere punten. Het eerste is wat mevrouw Koolmoes ook al aanhaalde, het onteigenen of het ontruimen van de gemeentegrond. We hebben een sessie gehad over hoe we daarmee omgaan en daar waren volgens mij veel voorbeelden uit de wijk Welgelegen bij te vinden. Het gaat om tuinen die al decennialang voor nou ja, één à twee meter in gebruik zijn bij mensen en die moeten dan in een keer dus leeg opgeleverd worden. Dat is nogal wat en we hadden daar wel iets meer tekst en uitleg over verwacht in het raadsvoorstel dan alleen een opsommingspuntje;

er is mogelijk een juridisch probleem. Misschien is het of in dit stadium of in een laat stadium wel goed als de raad daar beter over geïnformeerd wordt, welke keuzes nou precies gemaakt worden en hoe dat proces verloopt. Daar zouden wij in ieder geval wel behoefte aan hebben. Het tweede punt zijn de financiën, want als we een plan maken voor € 3 miljoen en er komt een raadsvoorstel voor € 14,1 miljoen naar de raad, dan gaan toch wel even je wenkbrauwen omhoog en dan ga ik zoeken naar: waar komt dat nou door? En dan zien we wederom van die bolletjes, vijf bolletjes deze keer. Bij de eerste vier bolletjes staan inhoudelijke redenen die, als ik heel erg mijn best doe, optellen tot misschien een verdubbeling van de kosten, maar die leggen mij niet uit waarom het nou bijna keer vijf gaat in de kosten en het vijfde bolletje is leeg. Dus ik vroeg me af, moeten we dat zelf invullen? Moeten we zelf op zoek naar de redenen? Is het college nog niet klaar met de opsomming? Want die lijkt me inderdaad niet compleet. Er staan vijf bolletjes en vier redenen gemeld, dus we willen daar toch wel wat tekst en uitleg bij. Had dit voorstel zich nou niet bij uitstek geleend voor opties? Als we dan van € 3 miljoen naar € 14,1 miljoen gaan met redenen daarbij, willen we dit dan? Zo ja, wat zijn dan de effecten? En als we dit niet doen, wat gebeurt er dan? Nou ja, moeten we dan € 7 miljoen, € 9 miljoen of € 14 miljoen gaan uitgeven? Die keuze wordt ons niet gegeven. Er wordt gewoon gezegd: € 14 miljoen, ja of nee. Nou, dan is de keuze wel ja, maar de schoonheidsprijs verdient het niet wat ons betreft. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel mijnheer Van Laar. Ik zie op de valreep een interruptie van de heer Blom, een hele korte dan.

De heer BLOM: De heer Van Laar heeft het over een eerder krediet dat was toegekend aan dit project, Maar dat was voor de ontwikkeling, voor het voorbereidingskrediet was dat.

De VOORZITTER: Dat is geen vraag.

De heer BLOM: Geen vraag maar een technische aanvulling.

De VOORZITTER: Maar daar wil wel de heer Van Laar op reageren.

De heer VAN LAAR: Dat klopt niet. Er stond voor de voorbereiding en uitvoering van het plan, € 3 miljoen, dat staat in het raadsvoorstel, dus dat is inclusief uitvoering.

De VOORZITTER: Dank u wel, we kunnen volgens mij door naar de volgende spreker. Dat is mevrouw Mees namens de VVD.

Mevrouw MEES: Het is een forse tegenvaller op financieel gebied, maar wel voor een noodzakelijke ingreep in de openbare ruimte. We hebben een paar technische vragen gesteld, maar hebben ook in dit overleg een aantal vragen aan de portefeuillehouder. We hebben in het voorstel geen alternatieve mogelijkheden gezien om het grondwaterpeil te beïnvloeden. Zijn die er niet of zijn er wel degelijk andere manieren? Enerzijds gaat het om structureel meer dan € 300.000,00 voor twintig jaar structureel. Anderzijds hebben we bij het... Oh, dit heb ik niet goed opgeschreven voorzitter. Anderzijds hebben wij al eerder aangegeven dat we benieuwd zijn wat er gebeurt als we geen middelen accorderen. Oftewel, wat zijn de risico's bij niet uitvoeren? Verder zijn we zoals bekend er een voorstander van om werk met werk te maken. De bewoners niet meerdere keren belasten en slim omgaan met werkzaamheden op eenzelfde plek juichen wij van harte toe als VVD Haarlemmermeer. Maar in het stuk staat dat aan de ene kant er bespaard wordt, zonder concreet te maken wat dit dan is en aan de andere kant blijkt nu dat juist het combineren leidt tot een behoorlijke overschrijding doordat er later wordt uitgevoerd. We maken ons wel zorgen over dit soort overschrijdingen. Het voelt onprettig in de integrale afwegingen,

maar ook de ad-hocafwegingen die we voorgelegd krijgen. Welke verdere projecten komen er zo nog verder naar boven? Er staat dat Welgelegen het laatste project is dat op deze wijze wordt aangevaren. Kunnen we ervan uitgaan dat dergelijke grote kredietaanvragen in de nabije toekomst niet meer aan ons worden voorgelegd? Ten slotte, we zien dat op meerdere projecten over openbare ruimte de kosten gemanaged moeten worden. Daarvan zouden graag willen weten hoe het kan. Mijn collega de heer Boels heeft dit namelijk ook al eerder aangegeven namens de VVD. Zijn er wellicht te veel kaders? Is het wellicht te ingewikkeld? En als laatste zorg willen we benoemen dat de risico's op wederom uitlopen groot zijn. In de mitigerende maatregelen wordt alleen gesproken over de maatregelen die getroffen worden om het risico op schade aan de omgeving te voorkomen, maar op de gevolgen van vertraging door procedures over oneigenlijk gebruik gemeentegrounden en de risico's van het onderling afstemmen van plannings tussen gemeenten en nutsbedrijven wordt niet ingegaan. We horen graag van de portefeuillehouder welke beheersmaatregelen daarop getroffen kunnen worden. Het is goed te lezen dat we voor wat betreft de klimaatadaptatie een krediet hiervoor hebben gekregen waardoor we ons beleid kunnen uitvoeren in deze buurt. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel mevrouw Mees. Dan gaan wij nu naar mevrouw Hogervorst namens Forza!

Mevrouw HOGERVORST: Voorzitter, vanavond hebben wij het over de kredietaanvraag uitvoering project Wijkvernieuwing Welgelegen, maar dat was inmiddels duidelijk. Een project dat nodig is. Onderhoud is nodig en wanneer je door dit gebied wandelt of fietst, zie je dat de verhardingen en de groenperken ook wel een opfrisbeurt kunnen gebruiken. Er zitten wat Forza! betreft wel wat haken en ogen aan. We zien dat de eerste plannen stammen uit 2013, maar door ontwikkelingen, landelijke kaders en het bundelen van benodigde werkzaamheden er pas in 2018 overgegaan kon worden op de volgende fase: onderzoek. Door ervaringen in zowel Kinheim als Seevank te Zwanenburg is een extra onderzoek gedaan waardoor we nu in 2023 zijn beland en er een kredietaanvraag ligt, maar om op zijn vroegst in 2025-2026 te starten. De fractie van Forza! vindt het goed dat er gekeken wordt of projecten samengevoegd kunnen worden, zodat er geen dubbel werk plaatsvindt. Ook zijn wij voor extra onderzoek als dat eerder gemaakte onhandigheden voorkomt. Maar waarom moet dit tien tot vijftien jaar duren? Kan dit niet efficiënter en hoeveel kosten zijn er gemaakt om van 2013 tot 2023 tussentijdse reparaties en herstelwerkzaamheden uit te voeren? En had de tijd die gebruikt is om te wachten op landelijke kaders en het doen van onderzoek niet besteed kunnen worden aan het regelen van de juridische procedures oneigenlijk gebruik van gemeentegrounden, een soort voorbereiding? Daarnaast brengt dit project hoge noodzakelijke kosten met zich mee. We zien stijgingen in de kosten veroorzaakt door samenvoegen van projecten. Uiteindelijk blijkt hiermee juist geld bespaard te worden, dus hier vindt u Forza! aan uw zijde. Maar zijn deze doelheffingen die we nu doen, bijvoorbeeld de rioolheffingen voldoende om deze kosten te dekken? Is alles wat er binnenkomt voldoende om de investeringen te rechtvaardigen? Als laatste ook een compliment. Forza! vindt participatie erg belangrijk en wij begrijpen vanuit de inwoners die Forza! gesproken heeft dat er veel gedaan is om te participeren. Inwoners zijn voldoende op de hoogte gesteld, konden goed meepraten in de klankbordgroep en hebben het gevoel dat er voldoende met hun aanbevelingen werd gedaan. Wij hopen dat het college deze vorm van participatie toepast op al zijn projecten. Tot zover.

De VOORZITTER: Dank u wel Mevrouw Hogervorst. Ik wil u erop wijzen dat uw vragen redelijk technisch waren en dat een van de vragen ook al net was beantwoord in de technische vragen van de VVD over de doelheffing. Dus misschien dat u even tijd heeft om daarnaar te kijken en dan laat ik het aan de portefeuillehouder of zij voldoende informatie op dit moment heeft om u te kunnen beantwoorden of dat we dat dan schriftelijk doen. Dan ga ik door naar de volgende, mevrouw Van de Meeberg van D66.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: We hadden vandaag kindervragenuur en daar was de oproep ook van het CDA om het eens wat begrijpelijker en makkelijker te maken, dus ik ga aan die oproep voldoen. Er is een probleem met waterstand in een wijk in Nieuw-Vennep, Welgelegen. Het kost ontzettend veel geld om daar iets aan te doen, maar als we dat niet doen dan gaat het nog veel meer geld kosten als we dat negeren. Mijnheer Blom zei het goed, het ligt misschien niet zozeer aan het water, maar aan de hoogte van de grond waar die wijk is gebouwd of de diepte, hoe je wilt, en daar moeten we dus wat mee doen. D66 kan dus instemmen met het voorliggende voorstel. Dank u wel.

De VOORZITTER: Nou, ik ben geen juf, maar ik zou een tien met een griffel hebben gegeven hiervoor. Heel helder, dank u wel. Dan gaan we nu door naar mevrouw Antolini namens Forum voor Democratie.

Mevrouw ANTOLINI: Dank u voorzitter. De plannen voor de wijkvernieuwing in Welgelegen lijken een integrale aanpak te bieden om de problemen omtrent grondwateroverlast aan te pakken en de openbare ruimte te verbeteren. Het is goed dat hier aandacht aan wordt besteed. Echter, de geraamde kosten van meer dan € 14 miljoen voor het project zijn aanzienlijk. Het is belangrijk dat de kosten nauwlettend worden gevolgd en dat er voldoende waarborgen zijn om ervoor te zorgen dat het project binnen het budget blijft. De hogere kosten voor de aanleg van drainage in de wijk Welgelegen roepen dan ook enige bezorgdheid op, hoewel oorspronkelijk slechts € 2 miljoen was geraamd voor dit project, is er nu € 7 miljoen aan krediet beschikbaar gesteld, waarvan € 3 miljoen specifiek voor Welgelegen. Omdat deze investering niet is opgenomen in het oorspronkelijke investeringsplan, kan dit mogelijk leiden tot financiële druk en onvoorziene consequenties. Bovendien worden de kapitaallasten na afsluiting van het krediet geschat op meer dan € 321.000,00 in 2026 en € 464.000,00 in 2027 waardoor de langetermijnpact op de begroting aanzienlijk is. Al met al is dit een stap in de goede richting om de openbare ruimte te verbeteren. Het is wel van cruciaal belang dat de kosten goed worden beheerd en dat er voldoende transparantie en betrokkenheid van de bewoners is gedurende het hele proces. Dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel, mevrouw Antolini, een duidelijke oproep. Ik heb de heer Kenselaar namens GEZOND Haarlemmermeer en ik zet u op de lijst.

De heer KENSELAAR: Dank u wel, voorzitter. De verzoeken die voor ons liggen, zijn een krediet te autoriseren ten behoeve van de uitvoering van het project Wijkvernieuwing Welgelegen te Nieuw-Vennep alsmede een bijdrage te ramen van maximaal € 660.000,00 vanuit de Impulsregeling Klimaatadaptatie voor klimaat adaptieve maatregelen in de genoemde wijk. Het eerste is nodig en het tweede is mogelijk. Dus wat GEZOND Haarlemmermeer betreft hoeven we het hier niet heel lang over te hebben. Maar, en nu ga ik in herhaling vallen, we willen graag weten hoe veilig het genoemde kredietbedrag is. Kunnen de geplande werkzaamheden ook daadwerkelijk voor dit bedrag worden uitgevoerd? Of met andere woorden: hoe groot is de kans op een bijkans traditionele overschrijding? Hebben we voldoende geleerd van eerdere overschrijdingen of hebben we de steen nu in Welgelegen neergelegd, zodat we ons er nog een keer in volle vaart tegen kunnen stoten? De heer Blom verwees al terecht naar een voorbije en vergelijkbare situatie in Zwanenburg, die als voorbeeld kan dienen van hoe we het niet meer zouden moeten willen. Het antwoord op deze vragen zal ongetwijfeld zijn dat met alles rekening is gehouden en dat wat dat betreft de spreekwoordelijke steen niet is gelegen in Welgelegen. Hoewel de naam anders doet vermoeden. Kunnen we er dan ook van op aan dat als er geen overschrijding gaat plaatsvinden en dan niet door uiteindelijke geplande werkzaamheden te schrappen omdat het budget technisch toch niet haalbaar lijkt, maar dat het gewoon wordt geleverd? Een hele rare zin dit. Maar dat gewoon wordt geleverd wat voor dit bedrag wordt afgesproken. Uiteraard staat GEZOND Haarlemmermeer wel achter het plan en daarmee achter de aanvraag van het krediet

en de eerdergenoemde raming voor de gelden uit de Impulsregeling, dat dat in ieder geval duidelijk is. Tot zover, dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik denk dat, aangezien meerdere leden struikelen over hun eigen geschreven zin, ik toch de methode van mevrouw Van de Meeberg ga aanraden voor de volgende keer, want over die zinnen kun je vrij moeilijk struikelen. Dan ga ik nu het woord geven aan de heer Boerman namens GroenLinks.

De heer BOERMAN: Dank u wel voorzitter. Dan ga ik proberen het net zo makkelijk te zeggen als mevrouw Van de Meeberg. Die had het er inderdaad over dat dit plan nodig is voor het tegengaan van grondwateroverlast en dat is ook zo, maar dat is niet het enige wat hiermee mee bedoeld wordt. Ik ga daar toch ook wat aandacht voor vragen. De heer Van Laar had het er ook over. Het gaat om € 14 miljoen. Eerst ging het over € 3 miljoen, nu gaat het ineens over € 14 miljoen en dat is niet voor het eerst als het gaat over dit soort maatregelen, dat we ineens verrast lijken dat er toch behoorlijk meer geld voor nodig is dan we aanvankelijk dachten. Wij zijn er ook van geschrokken en ik zou daar toch ook nog wel wat meer uitleg over willen, want hoe kan dat nou? Hoe kan het nu zo ineens gaan om € 14 miljoen. Dan lezen wij in het stuk terug dat er werk met werk gemaakt wordt en toen dachten wij: dat is mooi, daar zijn we altijd heel blij mee, maar het kan toch niet zo zijn dat we dan ineens ook een aantal andere dingen die ook heel belangrijk zijn in deze wijk vergeten zoals het faciliteren van het elektrisch rijden waar ook anderen al over spraken - er zit geen laadpaal in - terwijl de mensen hier geen parkeerplaats hebben op eigen terrein - dus laten we daar in ieder geval op vooruitlopen. En hoe kan het ook zo zijn dat we in deze hele wijk in drie van de vijf straten geen openbare gemeentelijke bomen hebben staan. Laten we daar ook naar kijken, of we daar kunnen voorzien in bomen, want juist in zo een wijk als deze, juist als je het hebt over klimaatadaptatie, juist als je het hebt over water ,barrages , zijn openbare bomen van het grootste belang. Er wordt gesproken over het verminderen van de parkeerdruk en dan ga ik daar toch even over door. Toen dachten wij meteen: nou, dat is een heel mooi idee, maar hoe gaat u dat doen? Het wordt alleen genoemd en misschien kunnen we dat dan meteen ook met die bomen compenseren. Dat lijkt mij een heel goed idee, dat we daar de parkeerdruk wat uithalen, want er staan inderdaad wel heel erg veel auto's in deze wijk. Het zou een goed idee zijn om daar die parkeerdruk in te gaan verlagen, dat zou ook meteen de verkeersveiligheid ten goede komen die ook in dit gebied echt onder druk staat. En ook als we het hebben over klimaatadaptatie lijkt het ons ook een heel goed idee om hier de parkeerdruk wat te gaan verminderen, als het zo is zoals wij hopen dat u het hier bedoeld heeft.

De VOORZITTER: Mijnheer Boerman, u heeft een interruptie. Mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Dank u wel voorzitter. Ik werd getriggerd doordat er geen nieuwe bomen komen. Mijnheer Boerman, heb ik het goed begrepen dat u heeft begrepen dat er geen nieuwe bomen in Welgelegen geplaatst worden? Als u ja zou zeggen, bent u dan bekend met deze tekening waarop de nieuwe bomen ook staan ingetekend?

De heer BOERMAN: Ja, alleen niet in drie van die vijf straten, zoals ik noemde.

Mevrouw KOOLMOES: Wat zegt u?

De VOORZITTER: Via de voorzitter alstublieft, want het wordt nu een...

Mevrouw KOOLMOES: Sorry voorzitter.

De heer BOERMAN: Nu zijn wij aan het wijzen, wat ook de inwoner thuis niet kan volgen, maar in drie van de vijf straten komen geen nieuwe bomen terug hebben wij geconstateerd. Dus misschien dat we daarover nog technisch wat van kunnen meekrijgen.

Mevrouw KOOLMOES: Het was dus niet in de hele wijk, maar in drie straten komen geen nieuwe bomen.

De VOORZITTER: Mevrouw Koolmoes, laten we deze technische discussie of via de voorzitter of even buiten de vergadering doen, want volgens mij zitten we niet in de werkgroep die de bomen intekent.

De heer BOERMAN: Laat ik het dan zo zeggen: we hadden graag meer bomen in dit plan teruggezien. Ik sluit daarmee ook meteen mijn eigen termijn af.

De VOORZITTER: Het lijkt me een mooie afsluiting voor een termijn van GroenLinks. We hadden graag meer bomen gezien. Ik zie op de valreep nog een interruptie van mevrouw Hogevorst.

Mevrouw HOGERVORST: Voorzitter, als ik het stuk goed lees, dan zie ik staan dat enkele nutsbedrijven hebben aangegeven dat ze tijdens de gemeentelijke werkzaamheden grootschalig onderhoud willen doen. Dus kan ik daaruit opmaken dat die laadpalen en dingen worden meegenomen? Want ik hoor meerdere mensen zeggen dat die niet meegenomen worden.

De VOORZITTER: Mevrouw Hogervorst, stelt u die vraag aan de heer Boerman om te beantwoorden of is dit een aanvulling op uw inbreng en hoopt u dat de portefeuillehouder hier straks antwoord op geeft? Dan is dat eigenlijk een aanvulling. Dank u wel daarvoor. Oké, dan gaan we door. U maakt het wel spannend. Ik had nu de heer Den Butter van ChristenUnie-SGP.

De heer DEN BUTTER: Dank u wel voorzitter. Ik had het ook eigenlijk wel simpel opgeschreven aan het begin: veel geld, maar wat moet dat moet. Ik hoop dat jongeren dat ook kunnen snappen. Maar dat is wel een beetje waar het op neerkomt in dit verhaal. Ik ben wel heel erg benieuwd naar de vragen die de heer Van Laar stelde over de kosten, want dat was ons ook opgevallen dat die kosten zo enorm zijn toegenomen en dan wordt het wel heel veel geld. En we zijn wel benieuwd waar dat in zit en we gaan er maar even van uit dat dat wel een terecht bedrag is geweest. Meestal komt het ook wel zo uit dan, als we zoveel geld ramen. Wat mij nog wel opviel was met name over de planning van het geheel waarin een aantal winstwaarschuwingen zijn gegeven, maar ook het gecombineerd werken van het werk met werk vertraagd, gemeentelijke gronden kunnen vertragen of de ingepikte gronden kunnen vertragen, maar ook klimaatadaptieve maatregelen zijn toegevoegd. En daar wringt wel een klein beetje de schoen dat we heel veel willen in dit plan en juist ook met die klimaatadaptieve maatregelen, daar krijgen we subsidie voor. Dat is mooi, zou u zeggen, want daarmee krijgen we het gratis, maar er zit een addertje onder het gras, want het moet wel op tijd klaar zijn. En in hoeverre gaan we nu dingen doen die we dan straks zelf moeten betalen? Dat was nog een vraag die bij ons een beetje bleef hangen. Nu is het ook weer dat dit bedrag misschien nog wel een overkomelijk bedrag is als we het zelf moeten betalen, maar we willen wel oproepen: gaat u vooral gauw aan de gang, want het is én een probleem voor de mensen daar én het is financieel aantrekkelijk om het op tijd klaar te hebben. Ik dank u wel.

De VOORZITTER: Dank u wel, en dan als laatste de heer Beusenberg namens SRH.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter. Ik moet zeggen dat ik in die dertien jaar dat ik raadslid ben, dit wel een heel mooi raadsvoorstel vind. Ik zal u uitleggen waarom. Er wordt natuurlijk een hoop risico genomen en grondwater laten zakken is al een hele gevaarlijke business. Dat hebben we in Amsterdam

gezien met de palenrot, dat komt ook door het verlagen van het grondwater. Wat ik hier lees is dat er niet alleen onderzoek is gedaan door een extern bureau, maar er is ook sprake van een verzekering die afgesloten gaat worden. En mijn vraag, misschien is die wel technisch, en eigenlijk ook de wil van SRH is dat er een goede CAR-verzekering wordt afgesloten voor de werkzaamheden daar, en met name ook voor het verlagen van het grondwater. Want je moet er niet aan denken hoeveel schade dat kan opleveren voor de gemeente als daar palenrot de kop op gaat steken. Dus mijn...

De VOORZITTER: De heer Beuseenberg, u krijgt een interruptie en u stopte heel erg mooi, dus daar gaan we gebruik van maken.

Mevrouw VAN DE MEEBERG: Ik heb zomaar het vermoeden dat die palenrot alleen voorkomt bij houten palen en dat we daar in Haarlemmermeer toch wel iets anders mee om zijn gegaan, omdat wij hier op polderklei hebben gebouwd.

De VOORZITTER: Denkt u dat ook?

De heer BEUSENBERG: Nee, dat denk ik zeker niet, want vroeger heb ik in de bouw gewerkt en daar werd ook gebruik gemaakt van betonpalen met een houten opzetkop daarop. Daarmee werd de maatvoering dan gedaan. Wellicht is dat hier ook en misschien kan de wethouder daar dan even een technisch antwoord op geven of het uitvoeren in een technische vraag. Is dat hier ook mogelijk geweest dat in Nieuw-Vennep die houten opzetstukken zijn gebruikt? Want als dat het geval is, dan zou ik een hele goede verzekering afsluiten. Wij zijn voor dit stuk en wat moet, moet. Die mensen hebben lang genoeg in het vocht en de narigheid gezeten, dus wat mij betreft: snel aan het werk. Tot slot zou ik willen vragen dat op het moment dat u het als gemeente afstemt met nutsbedrijven, dan zouden die werkzaamheden toch alleen maar goedkoper zijn en niet eventueel duurder gaan worden?

De VOORZITTER: Dank u wel. Voor het verslag constateer ik dat BVNL en EEN Haarlemmermeer niet aanwezig zijn en dat we zo naar het college kunnen gaan, naar de portefeuillehouder, dat er redelijk wat technische vragen zijn gesteld, dat dat een uitdaging is, dat ik u erop wijs dat u een aantal van die vragen ook eerder had kunnen stellen en dat ik daarnaast de inzet waardeer omdat volgens mij jullie heel graag in de werkgroep hadden gezeten bij het ontwerp van dit plan. Misschien is dat een tip voor de portefeuillehouder voor de volgende keer.

Wethouder STEFFENS: Als die er was geweest voorzitter, die werkgroep. Voorzitter, allereerst even aan de raad gewoon bedankt voor uw vragen en uw opmerkingen. Eigenlijk hoor ik overwegend begrip en instemming met het feit dat we met dit voorstel naar u toe komen en dat we het ook aanpakken op de manier zoals we het willen gaan aanpakken. Ik ontkom er natuurlijk zelf ook niet aan om te constateren dat Welgelegen veel te lang heeft moeten wachten en dat de integrale wijkvernieuwing nu eindelijk voor de deur staat, maar dat we dat liever op een andere manier hadden gezien. En dat constateer ik met u. Met dit project, dat we u nu voorleggen, waarmee heel veel geld is gemoeid en een aantal van u heeft daar ook al iets over gezegd, pakken we natuurlijk wel veel meer aan dan alleen die hogere grondwaterstand en waar ook de oorspronkelijke bedragen natuurlijk voor geraamd waren: riolering, grondwater en drainage wat daarmee te maken heeft, waar het dus mee begonnen was, waar het oorspronkelijk voor in de plannen stond. We praten nu over een heel omvangrijke, maar ook een innovatieve operatie, ondergronds en bovengronds, maar vooral ondergronds. Om een klein voorbeeld te noemen: toen wij de eerste berekeningen maakten, was dat nog met een gewoon riool. In de tussentijd dat wij er alle onderzoeken deden voor 2017, het DT-riool, dat is een gescheiden riolering waar je ook het grondwater mee het riool intrekt, was op dat moment een innovatie en dat hebben we nu toegepast. Want je zou natuurlijk heel gek zijn als je zegt: op basis van de oude berekeningen met

de oude vormen van riolering gaan we verder met het plan. Dat doen we niet. Dus wij hebben in die tussentijd veel innovatie en verandering gekregen. U noemde het al, klimaatadaptatie was daar natuurlijk een van waarvoor we ook gewoon allerlei plichten hebben, maar ook inmiddels weer beleid. Er is dus van alles bij gekomen sinds die tijd - ik ga er nog meer over zeggen - maar waardoor ook de kosten natuurlijk behoorlijk zijn gestegen. We doen dus nu alles: drainage, riolering, groen, stoepen, straten, verkeersveiligheid, kabels, leidingen in één keer. We hebben daarmee de scope van het hele gebeuren maar ook de planning en de kosten veel beter in beeld. En dat is voortschrijdend inzicht. Een aantal van u refereerde al aan een andere situatie, ook in onze gemeente. Daar leer je altijd iets van en dat geldt natuurlijk in dit geval ook. Dat die bewoners zo lang hebben moeten wachten is natuurlijk vooral vervelend voor de bewoners zelf. Een aantal van u zei daar ook al iets over, maar we moeten zorgvuldig te werk gaan en dat kost nou eenmaal tijd. We hebben ze natuurlijk niet in de kou laten zitten in de tussentijd. Ik dacht mijnheer Van Laar dat u daar ook aan refereerde, want we hebben tussentijds diverse regelingen getroffen om te zorgen dat we bijvoorbeeld de slechte kwaliteit van het wegdek gewoon hebben aangepakt. En dat kost geld, maar dat hebben we gedaan op plekken waar de veiligheid in het geding was, wat dus echt niet langer kon wachten. En dat heeft u ook de afgelopen jaren bijvoorbeeld in de VOR-maatregelen kunnen zien. Als we dit nou niet zouden doen, want daar heb ik ook een aantal van u over gehoord, wat zou er dan gebeuren? Dan laten we allereerst de bewoners gewoon in de kou staan, dus dat is wat mij betreft geen keuze. Wat er ook zou gebeuren, is dat we dan nog steeds maatregelen moeten nemen op allerlei gebied, maar dan doen we het niet integraal, dan is het niet op elkaar afgestemd en dan hebben inwoners in ieder geval veel langer en vaker overlast in hun wijk, terwijl ze die eigenlijk al een aantal jaar hebben. Het is dus niet zo, als u die indruk heeft, dat we door werk met werk te maken, eigenlijk alles op alles laten wachten. Dat is niet wat we doen, maar het maken van werk met werk zorgt gewoon dat je overlast beperkt, dat je kosten beperkt, maar dat je vooral ook de tijd beperkt waarin de boel openligt, om het maar even zo te zeggen en het meest effectief de boel kan aanpakken. U heeft het ook gehad over oneigenlijk grondgebruik. Een aantal van u heeft ook gezegd: mogen we daar iets meer over horen? Ik denk dat er een interruptie komt.

De VOORZITTER: Ik was helemaal gebiologeerd, oneigenlijk grondgebruik, maar eerst de heer Van Laar.

De heer VAN LAAR: Voorzitter, dat klonk als het einde van het blokje 'gestegen kosten' en dergelijke. Ook in de beantwoording van de technische vragen van de VVD stond: het college gaat nog vaker met dit soort plannen komen. Dit is een traject van zes jaar geweest waarin we nu ineens die stijging gepresenteerd krijgen. Die stond in haar geheel niet in de begroting. Zou je toch niet die begroting wat organischer moeten laten meebewegen met voortschrijdend inzicht, zodat we niet in één keer € 11 miljoen voor ons neus krijgen en straks weer een plannetje met € 10 miljoen et cetera, maar dat je al die ramingen aanpast en de begroting ook wat aanpast omdat je al weet: oh ja, er is een nieuw soort riool, dus dit gaat allemaal duurder worden. Kan de wethouder daar iets over zeggen? Hoe het met die toekomstige plannen zit, worden die ook allemaal zoveel duurder of valt het daar wel mee?

De VOORZITTER: Een interruptie is kort, maar volgens mij was hij wel duidelijk. Ik geef het woord weer aan de portefeuillehouder.

Wethouder STEFFENS: Het is lastig om die kort te beantwoorden voorzitter, zeker omdat ik in zijn geheel zeven minuten heb. U stelt best hele specifieke vragen. Ik probeer het even hoog over te doen. Dat DT-riool waar ik het over heb, is natuurlijk vanaf het moment dat we dat wisten en gingen gebruiken in onze rioleringsplannen meegenomen. Alleen in dit specifieke plan was daar nog geen geld voor. Dat kost dus meer geld. Als je kijkt naar een aantal andere dingen en u zegt: overal postjes, dat hebben we niet gezien, anders had u het allemaal in de VOR gezien. U heeft natuurlijk de afgelopen jaren op

verschillende onderdelen van de VOR gezien dat de prijzen zijn gestegen omdat soms innovaties daarin zijn meegenomen, of omdat we zaken op een andere manier hebben gecombineerd. Dat gecombineerd aan u voorleggen en dat ook doen, juist als het gaat om zo een wijk waar ook inwoners al lang moeten wachten op zaken en we ook denken dat als we het op die manier aanpakken, we de meeste plusjes scoren, dat gaan we blijven doen. Dat betekent dat u die zaken dus niet meer in de VOR ziet staan. Het is dus niet zo dat we en de VOR hebben en dan vervolgens voor het complete project ook nog geld aanvragen. Dan kunnen we ofwel in de VOR minder doen, omdat we minder capaciteit hebben om dat te doen. Ofwel we doen in de VOR gewoon dingen niet meer omdat ze in het project zijn opgenomen. Ik hoop dat dat voldoende antwoord is voorzitter. Dan ga ik even terug naar wat ik u wilde vertellen over het oneigenlijk grondgebruik.

De VOOTZITTER: Ik zie twee leden twijfelen. Ik ga aan het einde nog even een rondje doen of alle vragen zijn beantwoord, dan kan de portefeuillehouder even het verhaal afmaken. Ik denk dat dat makkelijker gaat.

Wethouder STEFFENS: Ja, voorzitter oneigenlijk grondgebruik. Ik hoorde ook een van de raadsleden, ik ben even kwijt wie dat was, zeggen: waarom horen we daar niet meer over en kunnen we daarover meer van het college horen? Ja, dat zou u kunnen van mijn collega. Een aantal van u zei al, u heeft een tijdje geleden een presentatie gehad over oneigenlijk grondgebruik, een aantal van u dat hier al wat langer zit, weet dat het beleid op dat punt de afgelopen jaren best wel steeds veranderd is, dus dat we dan de aanpak niet hetzelfde kunnen blijven doen. Die moeten wij ook weer mee veranderen als uw raad een andere keuze, een andere richting daarin bepaalt. Die voorbeelden die u aanhaalde, zijn inderdaad uit Welgelegen geweest, veel daarvan. En ja, daarmee kunt u zien dat we er dus eigenlijk al een hele tijd mee bezig zijn, maar dat we ook realistisch zijn. En we zien dat bij een aantal plekken en dan geef ik maar even een voorbeeld wat misschien niet helemaal compleet juist is, maar even om het zo neer te zetten voor u: als er een stuk riolering ergens loopt waar op dit moment iemand een tuinhuisje heeft neergezet, dan begrijpt u dat we niet kunnen sommeren dat alles zomaar gebeurt. Je gaat in gesprek en dat gesprek loopt dan een hele tijd. Maar ondertussen veranderen wij ook het beleid en zeker op oneigenlijk grondgebruik is daar natuurlijk weer een nieuwe beweging in. Wij proberen niet alles daarop te laten wachten, maar dat staat ook hierin, te beginnen waar het kan en waar het het meest noodzakelijk is. Dat is wat we doen. Dan even als laatste...

De VOORZITTER: Er is een interruptie van de heer Beusenberg, SRH.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter. Zijn er ook situaties bekend al dat mensen grond in gebruik hebben genomen tientallen jaren geleden, maar dat de gemeente dan in de problemen komt om eventueel die riolering of weet ik al wat?

Wethouder STEFFENS: Dat is precies wat hier aan de hand is. Omdat die constatering is geweest en daarom hebben we ook soms dingen even in de vertraging moeten doen. Maar dat gesprek is dus ook al gaande met de mensen in de wijk.

De heer BEUSENBERG: Loopt de gemeente dan risico om het eventueel op die plek dan niet te realiseren?

De VOORZITTER: Mijnheer Beusenberg, u bent door uw tijd heen. Ik zal zo nog een rondje doen, want de meeste mensen zijn door de tijd met overgebleven vragen, dan kan de portefeuillehouder even gaan afronden. Dit is overigens ook zeer technisch van aard.

Wethouder STEFFENS: Zo verder als u doorvraagt, kan ik u gewoon niet antwoorden en ik kan u wel zeggen dat deze situaties zijn in die omgeving, van heel verschillende aard. Soms is het een half metertje die kant of die kant op, maar er zijn ook delen waar echt meer oneigenlijk grondgebruik is en waar we dus echt gesprekken met mensen moeten hebben omdat we erbij moeten. Anders kunnen we dit niet doen en dat maakt het juist heel complex. Voorzitter, ik rond af. We vragen uw raad een krediet om van het voorlopig ontwerp naar het definitieve ontwerp te gaan. We zullen echt nog wel wat beren op de weg tegenkomen. Dat verwacht ik ook, maar we gaan er wel van uit dat het nu echt gaat gebeuren in Welgelegen. U heeft nog iets gevraagd, wat meer concreet voorzitter, ik kijk maar eventjes gewoon wat er nog overblijft. Ik hoop dat er veel is meegenomen in wat ik u tot nu toe heb verteld. Mijnheer Blom, u zei het al, dat deel van de polder bij die wijk is gewoon een stuk lager, dus daar moet je in investeren. Dat is door hoe het historisch zo gegaan is. U heeft gevraagd om zorgvuldigheid en die betrachten we. Dat is ook de reden dat er een aantal extra onderzoeken zijn gedaan of worden gedaan om te zorgen dat we dit op een goede manier gaan rondmaken. Over stroomlevering heeft mevrouw Koolmoes het een en ander gevraagd. Ik kan u zeggen, er is gekeken naar de laadpalen. Daar lijkt geen verdere behoefte aan te zijn op basis van onderzoek dat daar in de wijk gedaan is. Maar bij het DO komt dat terug. Alliander, als het gaat om zonnepanelen, gaat in 2024 extra middenspanningsruimtes plaatsen en waarschijnlijk een deel van het laagspanningsnet opwaarderen. Dat heb ik dan mooi voorgelezen, omdat ik wist dat er van alles gebeurde, maar niet precies wat. Het bolletje te veel van mijnheer Van Laar is gewoon een typo, dat begrijpt u. Het is niet dat we denken: we doen er eentje blanco, dan mag u die invullen. En u zei: ik had graag opties voorgelegd gekregen, dat begrijp ik. Ik hou daar zelf ook van en als dat had gekund, had ik dat zeker gedaan. Maar ik was van mening met alle informatie die er was ten opzichte van hoe het was, hoe de situatie daar is, ook voor de inwoners, maar ook wat daar moet gebeuren, dat hier eigenlijk niet veel te kiezen was. Daarom heb ik het u voorgelegd zoals u het heeft gekregen. Mevrouw Mees, u had best wel heel veel vragen en ik hoop dat ze voor een deel zijn opgenomen in wat ik net verteld heb. De vertraging vanwege nutsbedrijven, daar vraagt u nog naar. We zijn met ze in gesprek en wij hopen natuurlijk dat zij ook een beetje in ons ritme willen meelopen. Er wordt bijvoorbeeld glasvezel aangelegd in Nieuw-Vennep op verschillende plekken. Stel je voor dat dat ook daar moet gebeuren, dan hopen we eigenlijk dat ze meegaan als de geulen openliggen, maar daar kun je niet altijd 100% afspraken over maken. We doen daar wel ons best voor. Ik hoorde u ook vragen of dit het laatste project was. Nee, dit is het eerste integrale project, dus u kunt er nog meer van ons verwachten. Even kijken, wat heb ik nog meer aan vragen? Mevrouw Hogervorst over de laadpalen, die heb ik geantwoord. U vroeg iets over de rioolheffing. Ik denk dat de voorzitter daarvan zei dat het antwoord in de technische vragen heeft gestaan. Het zit in de rioolheffing. Dus ja, of het dan voldoende is? Ja, het zit erin en of dat aangepast wordt in de komende jaren, dat durf ik u zo niet te zeggen, maar dat is wel de plek waar het grootste deel van de kosten vandaan worden gehaald. Mevrouw Van de Meeberg was heel kort en duidelijk. Dat was mijnheer Kenselaar ook. Mijnheer Kenselaar, u vroeg naar de kans van een overschrijding. U snapt, dat is een hele ingewikkelde vraag, maar ik heb meegekregen dat dit wel de actuele ramingen zijn die we aan u voorleggen. En ja, door het toepassen van die andere technieken zijn de prijzen gewoon een beetje anders dan dat we in het verleden hadden. Mijnheer Boerman, u heeft ook antwoord gehad zelfs. U wil alleen wat meer bomen in bepaalde straten. U zat niet in de ontwerpclub heeft de voorzitter net gezegd, maar het is wel met de bewoners besproken en soms kiezen bewoners er ook voor om hier niet een boom neer te zetten en wel een parkeerplaats. En toen schrok ik een beetje, want toen dacht ik: zegt GroenLinks nou dat ze extra parkeerplaatsen willen hebben? Dan heb ik u vast verkeerd verstaan, maar daar komt u dan mogelijk nog op terug, want u wilde de parkeerdruk verlagen. Toen dacht ik: dan moeten we geen bomen neerzetten maar parkeerplekken.

De VOORZITTER: Mijnheer Boerman, we doen het rondje hierna en dan mag u ook dat corrigeren.

Wethouder STEFFENS: Dan ben ik echt zo goed als klaar voorzitter. Mijnheer Den Butter zei eigenlijk heel treffend: wat moet dat moet. Dat is ook waar we voor staan en dat het veel geld kost, dat is waar. Ik hoop dat we u duidelijk hebben uitgelegd hoe dat komt in het stuk, maar ook in het gesprek dat we nu met elkaar hebben. Een aantal zaken waarvan u zegt: het vertraagt soms ook, dat kan waar zijn en daar kunnen we van tevoren als het bijvoorbeeld gaat om werk met werk maken en oneigenlijk grondgebruik, maar heel weinig garanties over afgeven. Dat gaat meer om hoe voer je het gesprek en ben je in staat om dat toch nog in goede banen te leiden? Als laatste mijnheer Beusenberg. U vroeg iets over een verzekering en u had het over de CAR-verzekering, maar dat is een verzekering van de aannemer. Die is niet van de gemeente en wij hebben dus ook geen verzekering, want wij doen ramingen die actueel zijn. We hebben de laatste informatie en we gaan er natuurlijk van uit dat de ambtenaren die de inschattingen hebben gemaakt, en er zijn er heel wat geweest via het ingenieursbureau als het gaat om groen of als het gaat om verlichting noem maar op, allemaal hun eigen specialisaties hebben ingezet om te kijken wat hier moet gebeuren. Ik ga er dus van uit dat dit nu redelijk on target is en het kan natuurlijk wel met een groot project soms zijn dat het iets goedkoper wordt of iets duurder wordt, maar ik ga ervan uit dat dat niet heel veel verschil zal maken voorzitter. Dat was het.

De VOORZITTER: Dank u wel, dan ga ik nu een rondje doen om te kijken welke vragen er niet beantwoord zijn. Denk daarbij ook even na of de beantwoording echt strikt noodzakelijk is om te kunnen stemmen zo direct over dit voorstel, want anders gaan we een heel technisch vragengesprek houden met de portefeuillehouder terwijl dat van uw eigen debattijd af gaat. Ik ga gewoon even het rondje langs. Mevrouw Antolini, heeft u nog vragen openstaan? Mevrouw Koolmoes, heeft u nog een vraag openstaan?

Mevrouw KOOLMOES: Jazeker, over de stroomtoevoer. Er zijn drie laadpalen in de wijk, er komen geen nieuwe bij en we vroegen ons echt af of de stroomtoevoer meegenomen wordt. Want mensen kunnen bijvoorbeeld ook de verlengde private aansluiting willen, de VPA's, en dit is een uitgelezen kans om dit echt te benadrukken. Dank u.

De VOORZITTER: Ik kijk naar de portefeuillehouder. De portefeuillehouder komt hierop terug. Mevrouw Mees, heeft u nog een vraag openstaan? Nee. Mevrouw Hogervorst? De heer Beusenberg.

De heer BEUSENBERG: Ik wil even op die op die CAR-verzekering doorgaan. Ik zou het heel prettig vinden als u bij de aanbesteding dat echt bij de aannemers neerlegt. Het leed is niet te overzien als daar daadwerkelijk iets zou gebeuren met het verlagen van het grondwater. Dus ik zou het zeer op prijs stellen als u bij de aanbesteding gewoon afdwingt dat er een goede CAR-verzekering wordt afgesloten, alleen al voor de positie van de gemeente. Dank u.

De VOORZITTER: Dank u wel. Portefeuillehouder, wilt u hier op reageren? Nee, ik doe het gewoon even per vraag.

Wethouder STEFFENS: Voorzitter, ik weet niet of ik dat kan afdwingen, dat weet ik gewoon juridisch niet, maar ik weet wel dat de meeste aannemers hiervoor kiezen. Maar ik durf u echt niet te zeggen of wij dat kunnen afdwingen. Ik zie iemand ja knikken achterin. Wij kunnen dat afdwingen, hoor ik net.

De VOORZITTER: Dus dan heeft u een goede tip gegeven.

De heer BEUSENBERG: Dan is dat in ieder geval afgedekt, en dan is de risicoparagraaf voor een heel eind al weg. Dank u.

De VOORZITTER: Ik zie dat daar een aantal zorgen is weggenomen bij de heer Beusenberg. Dan ga ik naar de heer Den Butter toe. Altijd, maar we gaan het nu over het onderwerp hebben. De heer Den Butter heeft geen vragen meer openstaan. De heer Boerman wil waarschijnlijk nog iets herstellen, maar heeft u ook een vraag openstaan nog?

De heer BOERMAN: Zeker, want ik heb een kopje Verbeteren kwaliteit fysieke leefomgeving. Verbeteren kwaliteit. Daar staat bij de vervanging van verhardingen 'verbeteren wij ook de verkeersveiligheid en verminderen wij de parkeerdruk'. Dan denk ik: dan gaan ze dus minder parkeerplaatsen aanleggen. Maar zo begrijp ik het niet. Daar is wat gebeurd en daar is iets gebeurd waarvan ik denk: waar hebben we dat afgesproken? Waar hebben we dat gewild? Hoe kan dit en hoe is dit dan te rijmen met de rest wat we hier aan het doen zijn in het stuk, namelijk het verbeteren van de klimaatadaptatie. Zo wordt het alleen maar erger. U bent de problemen aan het vergroten in plaats van aan het verminderen.

De VOORZITTER: Dank u wel. De portefeuillehouder voor een reactie.

Wethouder STEFFENS: Voorzitter, ik snap, het is een beetje een, hoe moet ik dat noemen, het is een beetje een truc met woorden die u doet met mij. Want u neemt een aantal dingen aan en ik had niet helemaal scherp hoe het zat met het bomenverhaal, dat heb ik ook even gevraagd, dus ik heb een antwoord dat ik u kan geven. Die bomen die zijn in het VO heel goed onderzocht, hoe dat zat en ook de kwaliteit daarvan. In absolute aantallen komen er dus meer terug dan dat we kappen. Dat kan niet in elke straat en dat is denk ik waar u op aanslaat, maar dat kan niet omdat er kabels en leidingen liggen op verschillende plekken waar je dus niet bomen neer kunt zetten, want dat is voor bomen niet goed. Met de klankbordgroep is besproken als het gaat om parkeren en als het gaat om bomen, hoe dan de oplossing is. De oplossing is dat daar is gekozen om op bepaalde plekken wat meer bomen neer te zetten en op andere plekken gewoon het parkeren parkeren te laten. Dat is het antwoord dat ik u kan geven. Het is misschien niet helemaal wat u wilde horen, maar als u dan tegen mij zegt: ja, dan wil u geld voor klimaatadaptatie en omdat u dan geen extra bomen neerzet, dan bent u het eigenlijk tegengestelde aan het doen. Nou, dat is mij iets te kort door de bocht, want die wijk is best groot en er gebeuren nog een heleboel andere dingen die natuurlijk wel in het kader van klimaatadaptatie gaan gebeuren.

De VOORZITTER: Dank u wel, dan ga ik door naar de heer Van Laar. Had u nog een vraag openstaan? De heer Kenselaar, mevrouw Van de Meeberg, nee, oh ik dacht misschien toch nog, de heer Blom.

De heer BLOM: Ik had een opmerking gemaakt over het plangebied, dat volgens mij het plangebied iets vergroot moet worden, maar daar heb ik de wethouder niet op horen reageren. Ik ben eigenlijk al een beetje gerustgesteld door een ambtenaar. De wethouder zou me nog steeds kunnen geruststellen, extra.

De VOORZITTER: Ik heb het vermoeden dat de wethouder dat graag doet, dus ik geef nog even het woord aan de portefeuillehouder.

Wethouder STEFFENS: Ja voorzitter, ik stel u graag gerust, mijnheer Blom met de woorden van de ambtenaren, maar die weet ik natuurlijk niet exact, maar ik ga ervan uit dat u erop duidt dat er op het kaartje dat in het stuk staat een soort afbakening is die niet helemaal is zoals het volgens u qua straten daar ingedeeld is. We moeten dus natuurlijk gewoon zorgen dat het kaartje correct is. U gaf al aan dat in 2013 het oostelijk deel gedaan is en dat daarmee natuurlijk een deel van de overloop in de wijk al

gebeurd is. U heeft ook iets gevraagd over de straat Welgelegen, de straat zelf en daarvan moet ik u zeggen, daar hebben we op dit moment geen berichten van grondwateroverlast, maar ik verwacht wel dat als je natuurlijk in die diepe kuil waar u het over heeft en in verhouding tot de rest het een en ander gaat oplossen, dat dat in de plekken daaromheen ook het effect heeft dat daar geen grondwateroverlast meer zal zijn. Dus voorzitter, mag ik dan mijnheer Boerman nog een plezier doen? Want ik hoop dat hij nu iets blijer wordt dan zoals hij net keek als het gaat om die bomen. We hebben straks meer parkeerplaatsen, maar minder verharding en dat heeft te maken dat we het een en ander wat efficiënter gaan inrichten. En als je dan kiest voor andere type verharding, dat heb ik al eerder ook gehoord, open stoepgroen zoals we dat dan noemen, van die open verharding, dan heb je een oplossing voor klimaatadaptatie en tegelijkertijd kunnen mensen toch hun zo geliefde auto nog parkeren.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik zie een tevreden heer Boerman.

De heer BOERMAN: Nee, nee, nee.

De VOORZITTER: Oh nee? Dan ga ik nog één keer rondje doen, maar dit gaat af van de debattijd, maar ik heb het gevoel dat er in de tweede termijn eigenlijk niet hoeft te worden gesproken, dus ik ben even coulant. Als er nou nog bij de raadsleden een prangend punt is dat met de portefeuillehouder moet worden besproken, en met prangend bedoel ik, met de portefeuillehouder om in staat te zijn om te stemmen, want dat is wat we hier nu aan het bediscussiëren zijn. Inderdaad mijnheer Van Laar, daar moet men echt even goed over nadenken: is dit echt noodzakelijk? Dan wil ik de gelegenheid geven en anders ga ik toch kijken of mensen iets voor een tweede termijn willen inbrengen. Ik zie mevrouw Hogervorst. Nog een prangende vraag voor de portefeuillehouder.

Mevrouw HOGERVORST: Niet zozeer prangend, maar even voor de verduidelijking dat ik het begrijp om te kunnen stemmen. In aanvulling op mijnheer Blom, de gebieden die al gedaan zijn of die niet ingetekend zijn of die niet nodig zijn, dus dan heb ik het er niet over dat het kaartje misschien iets verlegd moet worden, dan is de drainage en de riolering misschien goed, maar de verhardingen zijn alweer wat verouderd. Wordt dat dan wel meegenomen of niet meegenomen? Dat je uiteindelijk één geheel krijgt?

De VOORZITTER: Ik kijk naar de portefeuillehouder, of zij dat kan beantwoorden, want het is wederom een zeer technische vraag.

Wethouder STEFFENS: Ja, dat veronderstelt dat ik echt op straatniveau weet waar de verharding al net aangepast is of niet. En wat ik weet, is dat er vrij recent een aantal aanpassingen zijn gedaan aan de stoepen en straten, maar iets langer terug zijn er bijvoorbeeld ook stukken top laag van het asfalt tijdelijk, gerepareerd. Maar die moeten er nog wel helemaal uit. Dus we kunnen natuurlijk niet zeggen dat de hele wijk er overal even spic en span nieuw bij komt te liggen, maar die onderdelen in de openbare ruimte die gewoon toe zijn aan vervanging omdat ze versleten zijn, dat zit natuurlijk in een bepaald ritme dat we dat doen, daarvan pakken we alles aan. We gaan niet sommige straten gewoon maar laten liggen. Maar waar het niet nodig is, want dat zou dan verkwisting zijn van het gemeenschapsgeld, gaan we natuurlijk niet iets wat er twee jaar ligt, helemaal opnieuw doen. Dus ja, als toch de boel eruit moet, dan leg je het daarna ook weer netjes terug, dan ziet het er weer strak uit. Ik ga ervan uit dat dat echt voor dat hele deel van de wijk geldt waar we nu een besluit over nemen.

De VOORZITTER: Dank u wel. Als het nodig is, dan is het altijd nog mogelijk om een technische vraag hierover te stellen voordat het op de stemmingenlijst komt. Ik wil dan nu echt de eerste termijn gaan afsluiten en dan wil ik even rondkijken of er mensen zijn die iets willen inbrengen voor de tweede termijn.

En ik zie de heer Boerman als eerste en daarna de heer Van Laar. Mijnheer Boerman u kunt uw punt introduceren.

De heer BOERMAN: Voorzitter, ik denk dat het toch goed is om met elkaar nog even verder van gedachten te wisselen over de behoefte aan laadpalen in deze wijk. Ik heb de wethouder horen zeggen dat daar een onderzoek naar is gedaan en daar is op dit moment geen behoefte aan. Dat heb ik begrepen. Alleen, het gaat er natuurlijk niet om waar op dit moment behoefte aan is. We zijn nu bezig, we gaan nu werk met werk maken. We gaan nu een groot bedrag uittrekken voor de wijk hier. Dan moeten we ook vooruitkijken, dan moeten we ook durven vooruitkijken. Dan moeten we ook daar de aandacht aan geven. Ik denk dat we allemaal zullen erkennen dat we in de toekomst meer elektrisch gaan rijden. Ik zou willen dat we dat minder autorijden, daarom waren wij ook niet zo blij dat u zei dat er meer parkeerplaatsen komen, maar als die komen, laten we dan wel zorgen dat er in ieder geval ruimte voor is dat daar ook elektrische auto's kunnen worden opgeladen. Dus dat is het punt dat ik hier wil vragen, en ik ben benieuwd naar de reacties van de collega's.

De VOORZITTER: Ik zie de heer Van Laar die daarop wil reageren, daarna de heer Beusenberg en de rest zet ik in een lijstje.

De heer VAN LAAR: Ja, voorzitter met het gevaar technisch te worden, maar volgens mij is er wel een middenweg te bedenken dat we wel de stopcontacten aanleggen, maar nog niet de paal er bovenop zetten. Want als daar nu geen behoefte aan is, dan snap ik dat best, maar je moet het wel zo kunnen inpluggen dat niet over vijf jaar weer de hele wijk open moet omdat er inderdaad 25 laadpalen moeten geplaatst worden. Hetzelfde geldt voor een buurtbatterij en dat soort aanpassingen. Wordt daar over nagedacht? Is er dan een afweging gemaakt en zijn er nu de goede dingen in het plan gezet om dat in de toekomst mogelijk te maken? Dat is eigenlijk de vraag, maar misschien moet die technisch beantwoord worden, maar dan kunnen we er weer over door, maar het zou wel moeten in ieder geval.

De VOORZITTER: Ik zal zo direct nog even ernaartoe gaan. Ik heb op mijn lijstje de heer Beusenberg, die hier ook op wil reageren.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter. Ik sluit mij volledig bij de heer Van Laar aan, want dat moet zeker gedaan worden. Zeker en met oog op de toekomst met dat elektrische rijden, ja, dan zou het een verloren kans zijn om daar geen aansluitingen voor te maken. Je hoeft ze nog niet rechttop te zetten, maar in ieder geval dat er een tegeltje ligt en de kabel erin of de stekker erin. Dat zou ik heel verstandig vinden. Helemaal mee eens.

De VOORZITTER: Mevrouw Koolmoes wilde ook graag reageren.

Mevrouw KOOLMOES: Ja, buiten het feit dat ik met de heren eens ben en ook wat mijnheer Van Laar zegt en mijnheer Beusenberg zegt en mijnheer Boerman zegt, dat het in ieder geval onder de grond in orde is. Niet alleen in verband met de komende laadpalen, maar het werd al even genoemd, de transformatiehuizen van Liander, er komen er straks veel meer te staan in de wijk. Ik weet niet of dit tegelijk gebeurt met dit plan, dus het zou gewoon heel handig zijn als dat al meegenomen wordt en bij Liander op tafel wordt gelegd. Liander weet het ook, de transformatiehuizen, die gaan bijna op elke hoek van de straat komen straks. Dus graag dit gesprek aangaan met Liander, inderdaad.

De VOORZITTER: Mevrouw Mees.

Mevrouw MEES: Het is niet echt een discussie, want ook ik wil me gewoon aansluiten bij dat die mogelijkheden er moeten zijn. Het is belangrijk dat op het moment dat we nu toch aan de gang gaan, we ons voorbereiden en niet dat we over vijf jaar die behoefte hebben en dat dan wordt gezegd: ja, dat duurt nog weer twintig jaar voordat we de stoep weer opentrekken. Dus ook voor VVD is het gewoon heel belangrijk dat die mogelijkheden er komen.

De VOORZITTER: Ik ga eerst kijken of er nog meer reacties op de inbreng van de heer Boerman zijn of dat we het hierbij laten. De heer Beusenberg wil nog een keer reageren.

De heer BEUSENBERG: Dank u voorzitter. Dan moeten we ook realistisch zijn natuurlijk als je dat verlangt van de wethouder en van het college, dat daar een mogelijkheid voor geschapen wordt, dat het ook meer kosten met zich meebrengt om dat allemaal van tevoren ook zover te krijgen. Dan vind ik ook dat we als raad daar niet moeilijk over moeten gaan doen, toch collega's?

De VOORZITTER: Ik zie dat de heer Beusenberg de knip wil trekken en ik kijk even naar de heer Boerman. Zag ik een begin van een reactie aan uw kant?

De heer BOERMAN: Ja, moeilijk doen, daar zijn we als raad voor ingehuurd, dus laten we dat vooral doen. Maar mijn punt was inderdaad meer: laten we niet nu € 14 miljoen uittrekken en over een paar jaar weer. Dat is het belangrijkste, dus laten we nu niet gaan vragen aan de inwoners: heeft u nu behoefte daaraan? Maar laten we inderdaad vooruitkijken en inschatten wat de behoefte is in de toekomst. En ja, dan is het wat ons betreft ook logisch om daarvoor nu te gaan investeren, ja.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik zag mevrouw Hogervorst die daar ook nog op wil reageren.

Mevrouw HOGERVORST: Eigenlijk juist niet, want mijnheer Boerman stelde de laadpalen, maar ook het parkeren. Ik wilde het eigenlijk even over het parkeren hebben.

De VOORZITTER: Heel goed, dan kunnen we dit punt eerst even afronden en ik hoor aan de zijde dat de portefeuillehouder graag heel even iets wil toevoegen zodat we op dit punt ook verder kunnen richting de stemmingen en dan ga ik een nieuw punt openen, maar er was eerst de heer Van Laar en dan zet ik uw vraag over parkeren in het rijtje na mevrouw Koolmoes die ook iets wilde inbrengen voor de tweede termijn. De portefeuillehouder.

Wethouder STEFFENS: Dank u voorzitter. Even terug naar wat ik u al gezegd had in mijn eerste bijdrage. Dat was dat op dit moment op basis van het behoefteonderzoek er geen behoefte lijkt aan laadpalen, maar dat we erop terugkomen als er een definitief ontwerp ligt. Dat is dus ook de ruimte en de tijd die we hebben om te kijken of dat naar de toekomst toe anders zou moeten zijn. Dat is het eerste wat ik u wilde meegeven. Dan wil ik ook zeggen dat door de aanpassingen van Alliander in 2024 die ook gepland staan qua capaciteit van het net daar niet een probleem zal ontstaan. Dus dat kan nooit ontstaan. Ik had het woord draden gebruikt, dat is natuurlijk niet het goede woord, maar de kabels die gelegd worden zijn niet specifiek voor laadpalen, maar voor dat hele net dat daar neergelegd moet worden. Dus dat wordt natuurlijk gedaan en als de behoefte er dan dus straks is, dan zijn we daarop voorbereid door wat er gaat gebeuren. Dus we zeggen nu dat er in het VO geen behoefte is aangetoond en ik begrijp heel goed wat u zegt, want die behoefte kan er wel komen, maar dan kan het dus ook. Dan hoeft u zelfs niet meer de grond in. Ik kan u wel vast zeggen, we zijn namelijk ook bezig met een pilot of wij laadpalen in lichtmasten kunnen plaatsen. Die staan daar natuurlijk overal en ook op andere plekken en dan zouden we dat heel mooi kunnen combineren. Ik geef u één ding mee, voor het geval u dacht dat ik de wethouder laadpalen was, dat ben ik niet, dus als er ergens meer geplaatst moeten

worden, moet ik in gesprek met mijn collega van verkeer en vervoer die daar wel over gaat. Zij is vaker bezig in wijken met dit soort dingen. Maar als u ons de ruimte geeft tot het DO om te kijken: wat is er nu nodig? Weet dan vast dat de bedrading op dat moment al ligt als alles gaat zoals we gepland hebben en dan hoeft u daar geen zorgen over te hebben.

De VOORZITTER: Dank u wel. Dan wil ik dit punt afronden en naar de heer Van Laar gaan die iets wil inbrengen voor de tweede termijn.

De heer VAN LAAR: Ja voorzitter. Het is niet voor de stemming, maar soms kan je toch ook vooruitkijken en leren van zo een discussie. Het ging mij erom dat we van € 3 miljoen naar € 14,1 miljoen gaan in een keer, terwijl deze discussie al jaren loopt. Blijkbaar staat zo'n begroting dus vol met ramingen die al jarenlang achterhaald zijn, maar waar nog steeds de oude bedragen staan. Ik vroeg me af, moeten we daar niet een keer naar gaan kijken als het misschien gaat om deze ruimtelijke investeringen, maar dat gaat ook bij het onderwijs natuurlijk, dat dat gewoon aangepast wordt? De begroting zou zo kloppend mogelijk moeten zijn, zo realistisch mogelijk moeten zijn. Dus als we al weten dat het sowieso gaat verdubbelen, waarom blijft het dan voor € 3 miljoen in de boeken staan? Dan denken we allemaal: we hebben nog geld genoeg en dan komen er in één keer van die plannen waarin we weer € 11 miljoen kwijt zijn extra. Dus ik vroeg me af, moeten we daar niet iets mee als ze als raad?

De VOORZITTER: Dank u wel. Ik zag dat mevrouw Koolmoes daar als eerste op wil reageren.

Mevrouw KOOLMOES: Ja voorzitter, dat wil ik inderdaad. Ik zit er even hardop over na te denken, want in eerste instantie denk je: nou mijnheer Van Laar die snijdt wel hout. Aan de andere kant denk ik: ja, maar dit loopt tien jaar. Wisten we tien jaar geleden dat dit tien jaar zou duren? Wisten wij tien jaar geleden dat er zoveel geld bij zou komen, dat we klimaatbestendig moesten gaan, klimaatadaptatiebeleid, dat het allemaal duurder zou worden? En dan denk ik, je kan niet alles voor zijn. Je kan gewoon niet in een glazen bol kijken. Onze voorzitter wel trouwens, die weet al dat we geen tweede termijn zouden hebben, maar dat hebben we nu wel. Maar in principe kan je dit nooit voor zijn, denk ik. Wat ga je dan doen? Ga je een gokje nemen, ga je schattingen doen? Bij dezen voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. Ja, dat is ook meerwerk voor deze voorzitter nu, dus in die zin is mijn glazen bol beperkt. Ik zie dat de heer Blom ook even wil reageren.

De heer BLOM: Ik wil er ook wel even op reageren. Dit project heeft nu tien jaar in de kast gelegen of iets in die geest. Wat denkt u, zouden we dan om het jaar een aangepaste financiële verslaglegging daarover willen hebben? Dus kijken wat het werk verandert in die tijd en wat de financiële consequenties daarvan zijn. Dat lijkt me een ingewikkelde exercitie. Of zie ik dat verkeerd?

De VOORZITTER: De heer Van Laar, wil u daarop reageren?

De heer VAN LAAR: Ik probeer hem juist in te houden.

De VOORZITTER: U probeerde zich in te houden.

De heer VAN LAAR: Het gaat niet in het vooruitkijken. Dus je hoeft niet van tevoren alles te kunnen voorspellen, maar als we dan € 3 miljoen ramen in een bepaald jaar en drie jaar later weet je al dat het in ieder geval verdubbeld is, we hebben nog wel drie jaar nodig om tot een plan te komen, maar we weten nu al dat het sowieso twee keer zo duur gaat worden, dat je dan wel je ramingen aanpast al en niet pas wacht totdat je zoals het nu is, op de € 14 miljoen zit vanaf € 3 miljoen. Dat lijkt me gewoon een

te grote sprong. Als je dat langzamerhand al incasseert, dan kan je ook die integrale afweging blijven maken van hoeveel gaat er nou nog hier naartoe en daar naartoe? Nu gaat er € 14 miljoen naar Welgelegen, wat dus betekent dat voor toekomstige plannen daar gewoon minder geld voor is.

De VOORZITTER: Ik zie dat mevrouw Hogervorst erop wil reageren en daarna mevrouw Koolmoes.

Mevrouw HOGERVORST: Ik zou mijnheer van Laar kunnen begrijpen voorzitter, als precies hetzelfde plan als tien jaar geleden nu uitgevoerd gaat worden voor dit nieuwe bedrag. Alleen volgens mij zijn er heel veel extra handelingen bij gekomen onderweg die samengevoegd worden, zodat het totaalplaatje uiteindelijk goedkoper is. Dus ik denk juist dat hier heel slim gehandeld wordt en dat je het niet met elkaar kan vergelijken.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Koolmoes.

Mevrouw KOOLMOES: Ik zit mee te denken aan de raadsleden die ik al wat jaartjes hier zie lopen. Dan denk ik: elke twee of drie jaar komt er dan weer 'oh er moet geld bij'. 'He, komen ze weer om geld zeuren?' 'Weer geld erbij?' En dat dan tien jaar hè? Tien jaar lang komt de komende twee à drie jaar: 'oh weer € 3 miljoen', terwijl er nog niks gebeurt. Er gebeurt helemaal niks, maar we krijgen wel elke drie jaar dat er geld gevraagd wordt. Dat gaan we ook niet accepteren. Dat gaan we ook niet pikken, dan gaan we ook als raadsleden zeggen: 'alweer?'. Snapt u dat?

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Boerman.

De heer BOERMAN: Voorzitter dank. Het grappige is, dat doen we al heel vaak als het gaat bijvoorbeeld om VRA's. Daar komt elk jaar geld, elk jaar is het geld weer op en dan komt er meer geld bij en dan geven we dat gewoon, want dan kan het ook gewoon. Dus volgens mij kan ik de heer Van Laar heel goed volgen, als hij zegt dat we realistischer moeten begroten. Dat betekent dus ook gewoon de bedragen die je in de begroting hebt elk jaar aanpassen. Natuurlijk verandert de scope en als de scope verandert, dan kun je daar een aangepast bedrag op doen. Maar volgens mij hetgeen de heer Van Laar zegt, die € 3 miljoen is nu ook al lang geen € 3 miljoen meer. Wat we daarvoor zouden doen, dat kunnen we nu alleen maar doen voor € 9 miljoen en dat hadden we gewoon in de begroting moeten aanpassen. € 9 miljoen of € 11 miljoen, er is een deel extra en er is een deel dat we toen hadden moeten doen, dat hadden we moeten doen. Ik wil er ook bij zeggen dat het ook zeer voorzienbaar is dat we zeer veel geld moeten gaan uittrekken voor klimaatadaptatie. Dat gaat in de komende jaren gewoon vele, vele malen erger geworden. Dat hadden we kunnen voorkomen, maar daar hebben we helaas niet voor gekozen.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Den Butter.

De heer DEN BUTTER: Dat is wel een aardige aanvulling die de heer Boerman hier geeft, want dat is wel een beetje waar het hier nou juist niet over gaat. We hebben het hier over een plan om in een wijk wat te vernieuwen. Dat heeft meer gekost, dat snap ik. Ik snap de oproep van de heer Van Laar, zouden we dat niet in de begroting ergens moeten regelen? Dan moet je het ook daar bespreken. Ik ben hier niet op voorbereid. Ik kan niet zomaar zeggen van nou ja, dat is wel een goed idee, laten we de begroting voortaan indexeren. Op zich een goed idee, maar misschien moeten we dat in een ander gremium op een andere manier bespreken en niet hier als een restantje van een sessie als deze. Daar was ik in ieder geval niet op voorbereid en daar heb ik niet zoveel kennis van.

De VOORZITTER: Dank u wel de heer Den Butter. Wil de heer Van Laar het punt afsluiten? Heeft de heer Van Laar behoefte aan een reactie van de portefeuillehouder? De portefeuillehouder wil heel graag

reageren, maar ik laat het even aan u of u daar behoefte aan heeft, want het is de tweede termijn en de tweede termijn is voor het debat van de leden.

De heer VAN LAAR: Voorzitter, ik ben heel flexibel, van mij mag alles, u bent de voorzitter. Ik snap in ieder geval wel wat mevrouw Koolmoes zegt. Het gaat mij erom dat er een systematiek... Die we wel hebben bij ruimtelijke plannen bijvoorbeeld. Dan krijgen we twee keer per jaar alle kostenstijgingen en alle veranderingen te zien. Die tekenen we af en dan weten we weer hoe we ervoor staan en hier gaat het blijkbaar in stappen van een jaar of zes en dat is het stuk ingewikkelder. Dus ik vroeg me gewoon af, kan dat niet anders? Maar ik ben erg benieuwd naar de toelichting van de wethouder.

De VOORZITTER: Dan geef ik de portefeuillehouder nog een keer het woord.

Wethouder STEFFENS: Ja, voorzitter, ik had kunnen zeggen: mevrouw Hogervorst heeft gewoon gelijk, maar dat is dan iets te kort door de bocht naar u. Maar het is wel waar overigens. Hoe u het beschreef is gewoon correct. Het is niet hetzelfde plan van toen en van nu. Uw opmerking dat zaken in de begroting al dan niet staan en niet zijn aangepast, is ook niet helemaal correct, want dit zijn middelen die in het rioleringsplan hebben gestaan. Dus we gebruiken middelen die toen gereserveerd waren voor wat we toen wilden doen vanuit het rioleringsplan. Dat wordt ook anders bekostigd dan vanuit de reguliere begroting en die gebruiken we om een deel van de kosten te dekken die we nu hebben. Daarnaast zeggen we, een deel komt uit, ik weet niet of ik het goede woord gebruik, maar rioleringsheffing, het heeft een andere naam, geloof ik, maar dat zit er ook bij. Wat u vergeet, is dat alles wat in de VOR stond - en die stelt u elke paar jaar vast, voor een x-aantal jaren met uitvoeringsplannen elk jaar - en die bedragen die halen we eruit om dit te bekostigen. Dus u heeft niet dubbel, dubbel, dubbel. We hebben in de voorjaarsrapportage een deel van de VOR-kosten naar beneden gedaan, bijna gehalveerd, omdat de middelen die we daarin hadden staan voor onderdelen waren van bijvoorbeeld dit project, die we dus nu gaan doen. Het is dus niet zo dat we het niet steeds actualiseren. Daar waar het kan via de VOR-maatregelen doen we dat wel en die krijgt u voorgelegd en een deel daarvan was dus ook hiervoor bestemd. Alleen, die zetten we nu bij elkaar integraal in. We hebben de VOR-bedragen naar beneden gedaan voor die jaren en u vindt het hier bij elkaar weer terug. Het staat ook in de voorjaarsrapportage. En een deel van de middelen zoals ik u net zei, komen ook uit het rioleringsplan. Dat is een plan uit 2015 of zo. Dat ging tot en met 2023. Ik ben dus op dit moment aan het werk aan een nieuw rioleringsplan dat ik u voor het eind van het jaar, als ik me niet vergis en kijk ik weer even achter naar de knikkende mijnheren, ja, voor het einde van het jaar ga voorleggen. Want er moet gewoon weer een nieuw plan gemaakt worden en daar komt ook weer een vraag om geld achter vandaan. Dat is dan van de meest actuele situatie, want het plan was van 2015. En zoals ik al zei in 2017 zijn er echt grote innovaties geweest in de wereld van riolering en drainage. Dat DT-riool is er een voorbeeld van. We hebben toen ook gekeken of we niet de termijnen waarop we riool kunnen vervangen iets kunnen verlengen omdat ze eigenlijk nog best wel goed zijn. Waar ze niet goed zijn stoppen we er iets van sokken in. Dat is heel grappig, maar dat heb ik een keer gezien. Dat is ook iets wat een innovatie is. Je doet er iets in als het er nog redelijk uitziet, maar toch wel wat vernieuwing zou moeten krijgen. Dan kun je er voor de verlenging van de levensduur een soort materiaal in doen, dat doen we dan in een soort cirkel. U kent die leuke kruipdingen waar uw kinderen vast wel doorheen zijn geweest of nog gaan als het mooi weer is, dat schieten we in zo'n riool en dan kun je er weer een hele tijd tegen. En zo hebben we allerlei innovaties gehad, waardoor we de investeringen en de middelen die we hadden anders kunnen investeren en dat wat we nog hadden staan voor dit project, hebben we daar dus uitgehaald en nu gebruikt als een deel van de dekking. Dus ik ben niet geheel goed financieel technisch onderlegd, maar zover ben ik wel geïnformeerd. Ik hoop dat dat u ook een wat beter beeld geeft dat het niet en/en/en is. En zoals mevrouw Hogervorst terecht zei, je kan niet een project dat tien jaar geleden zo

een project was vergelijken met wat we nu voorleggen zo en dan verbaasd zijn dat het zoveel meer geld is gaan kosten. Dus ik hoop dat u met deze uitleg en dat in het voorstel toch verder komt.

De VOORZITTER: Dit is een half informatieve bijeenkomst geworden over de riolering. Ik denk dat het goed is, tip van de voorzitter wederom, om voordat het nieuwe rioleringsplan komt, misschien even heel goed de techniek nog een keer met de raad door te nemen, want het is inderdaad een andere financiering. Er zit voor een deel een andere structuur achter. Ik wil dit punt nu wel afronden, want ik denk dat het verder vooral iets is voor de toekomst. Ik wil gaan naar mevrouw Koolmoes, die ook nog iets voor de tweede termijn wilde inbrengen.

Mevrouw KOOLMOES: Ja inderdaad, dat wilde ik. Mijnheer Beusenberg triggerde mij met het verzekeren in verband met palen. De houtrotpalen in Amsterdam, dat verhaal ken ik ook. Het schijnt dat dit op beton staat. Ik zit dan te denken: heeft het zin om te verzekeren terwijl er een extern bureau heeft gezegd dat het risico laag is en kunnen we dan niet beter erop afgaan dat mensen die echt schade zouden oplopen dan planschade kunnen indienen?

De VOORZITTER: Ik heb het vermoeden dat de heer Beusenberg daarop wil reageren.

De heer BEUSENBERG: Waarom zou je dat doen als je het van tevoren af kan bakenen door bij de aanbesteding CAR-verzekeringen te laten afsluiten door de aannemers. Dan is het risico weg. Als er trillingen plaatsvinden, dan kunnen er ook scheuren in woningen komen. Daar ben je dan allemaal vanaf. Dus het lijkt mij heel verstandig om gewoon in dit geval niet alleen voor het grondwater, maar ook voor trillingen dat af te bakenen. Natuurlijk, er is een onderzoek geweest. En ja de kans is weinig, want de kans wordt klein ingeschat. Maar hoe klein is de schade als er een scheur in je huis klappt van onder naar boven of van de fundering tot aan je dak aan toe? Dan heb je het niet meer over kleine bedragen. Dus ik zou toch pleiten voor goede CAR-verzekeringen, dan hoeft je als gemeente geen of weinig rekening meer te houden met planschades, want planschades moeten ook betaald worden. Ik zou voorstaan om gewoon goede verzekeringen... Het is mogelijk, het is juridisch mogelijk dus waarom zou je dat niet doen? Neem geen risico. We hebben kosten zat en in de zorg kunnen we nog wel een beetje gebruiken van centjes die we eventueel over hebben.

De VOORZITTER: Dank u wel, ik zie dat de heer Den Butter hierop wil reageren.

De heer DEN BUTTER: Dat is natuurlijk een kleine foute voorstelling van zaken, want als er een aannemer zich moet verzekeren, zijn dat extra kosten voor risico's die wellicht niet op komen dagen. Dat is natuurlijk makkelijk gezegd. Dan zegt u dat wat we overhouden dat stoppen we bij de zorg. Ik kan u vertellen, zo werkt dat net niet helemaal.

De VOORZITTER: Ik zag dat de heer Boerman wilde reageren en daarna mevrouw Antolini, dan kijk ik even of we bij u terug kunnen komen.

De heer BOERMAN: Heel kort. Ik ben het eens met de heer Den Butter. Als je gaat verzekeren, dan kost dat ook geld.

De VOORZITTER: Dank u wel. Mevrouw Antolini.

Mevrouw ANTOLINI: Natuurlijk kost een verzekering geld. Een reisverzekering, dan weet je ook niet of er iets gaat gebeuren op je vakantie, maar toch sluit je een reisverzekering af. Dat het misschien een laag risico heeft, betekent niet dat je niet voor de zekerheid jezelf maar beter kan verzekeren voor iets.

De VOORZITTER: Dank u wel. De heer Beusenbergh zie ik, die wil graag reageren.

De heer BEUSENBERGH: Ik sluit me helemaal aan bij mevrouw Antolini. Helemaal, want mevrouw Antolini begrijpt het.

De VOORZITTER: Ik zie dat de heer Den Butter nog iets aan het verzekeringsdebat wil toevoegen.

De heer DEN BUTTER: Ik begrijp dat helemaal goed natuurlijk. Ik heb alleen geen idee wat CAR-verzekeringen kosten. U roept een term die mij op zich niet zoveel zegt. Ik heb geen idee wat dat toevoegt aan de kosten voor een aannemer of voor de uitvoering en ik kan dat helemaal niet afwegen tegen risico's die niet helemaal uitgeschreven zijn. Dus ik begrijp heel goed het verhaal wel, maar alles maar verzekeren omdat je dan goedkoper uit bent, zo werkt het niet, want u moet toch eens kijken waar de firma CAR zijn gebouw heeft neergezet. En dan moet u zich eens afvragen wie dat betaald heeft.

De VOORZITTER: Ik zag eerst heer Den Butter, nee eerst de heer Boerman, sorry, hij zit daar nu in en dan de heer Beusenbergh. U moet ook niet met zijn drieën ongeveer op een rijtje gaan zitten, dan maakt u het mij wel heel moeilijk. Ja, B, B, B, zeker op dit moment en zeker ook in een zeer technisch debat dat voor een heel groot deel eigenlijk over de uitvoering gaat en ik mij als voorzitter afvraag op dit moment, maar het is uw tijd, of dit echt nodig is om zo direct te komen tot een besluitvorming. Maar de heer Boerman, het is uw tijd, u kunt uiteraard een verzekeringsdebat starten.

De heer BOERMAN: Eén zin: verzekeraars verdienen heel graag geld aan lage risico's.

De VOORZITTER: De heer Beusenbergh daarop en daarna mevrouw Koolmoes.

De heer BEUSENBERGH: Dank u voorzitter. Als je in de aannemerij zit, dan ben je sowieso al verplicht om een CAR-verzekering te nemen. Alleen vraag ik aan het college: zorg dat er een goede, misschien wel iets hogere CAR-verzekering komt zodat de gemeente gevrijwaard is van mogelijke schade. Om u een voorbeeld te geven wat een CAR-verzekering kost. Ik heb een keer een woning gebouwd. Die kostte bij elkaar ongeveer f 2 miljoen en ik betaalde maar f 8.000,00 voor die CAR-verzekering. Ik was blij dat ik hem afgesloten had, want mijn bureaus zeiden er zitten scheuren in mijn huis. Rinus was niet helemaal van gisteren en die heeft een bedrijf ingehuurd dat allemaal foto's ging maken van de naastgelegen panden. En toen bleek dat die scheurtjes er al in zaten, dus daar is een CAR-verzekering voor.

De heer BOERMAN: Ik heb er spijt van dat ik dat ik inderdaad op uw uitnodiging ben ingegaan. Sorry.

De VOORZITTER: Ik ben u zeer erkentelijk voor deze excuses. Ik kijk naar mevrouw Koolmoes met de vraag of dit onderwerp voor haar voldoende is afgerond en of ze nog een afrondende opmerking wil maken.

Mevrouw KOOLMOES: Ik wil zeker een afrondende opmerking maken. Ik heb mijnheer Den Butter gehoord, daar ben ik het gewoon helemaal mee eens. Het kost geld, punt. Daarbij weten we allemaal dat verzekeringen niet zo happig zijn op het uitbetalen van schades. Dat zijn jarenlange processen vaak waarin je mensen alleen maar in de ellende gooit. Het risico is laag, een extern bureau heeft dat aangegeven, dan denk ik dat een planschade veel beter kan uitpakken. Kosten zullen hoog zijn, dat zullen we extra moeten doen. Voorzitter, u gaf net aan dat deze discussie misschien niet op deze plek hoort. Dat ben ik niet met u eens. Ik vind ook dat u daarmee te veel woorden in de mond als voorzitter

neemt, want mijnheer Beusenberg gaf namelijk duidelijk aan dat hij erover dacht om deze opdracht aan het college mee te geven. Dus vind ik dat deze discussie hier wel op haar plek is. Tot zover voorzitter.

De VOORZITTER: Dank u wel. U heeft een interruptie van mevrouw Hogervorst gekregen nog en dan wil ik hem echt afsluiten.

Mevrouw HOGERVORST: Ik heb als vraag aan mevrouw Koolmoes of zij een inboedelverzekering heeft op haar huis.

De VOORZITTER: Dan sluit ik hem gewoon nu af en dan gaan we naar het laatste punt, want mevrouw Hogervorst u had aangegeven in de tweede termijn nog over parkeren verder te willen praten naar aanleiding ook van wat de heer Boerman zei. Wilt u dat nog steeds?

Mevrouw HOGERVORST: Mijnheer Boerman opende de tweede termijn met een stelling over en de laadpaal en het parkeren. Ik wilde alleen kort reageren op het parkeren. Wat ik alleen mee wilde geven was dat er stond 'de verkeersdruk verlagen' en dat dat eventueel zou betekenen meer parkeerplaatsen, maar dat er al werd gezegd dat dat eventueel groen ingevuld gaat worden. Ik wilde eigenlijk meegeven dat je mensen niet kunt dwingen geen auto meer te nemen. In die wijk is het gewoon zo dat veel mensen een auto hebben, dus je kan niet echt de keuze maken om minder parkeerplaatsen aan te leggen als die mensen hun auto blijven houden. Wat ik eigenlijk wil zeggen is: eerst zullen mensen de keuze moeten maken om minder de auto te gebruiken voordat je dus minder parkeerplaatsen kan aanleggen.

De VOORZITTER: Ik kijk of er nog behoefte is om erop te reageren vanuit de collega's. Ik constateer dat iedereen er klaar mee is, dat het voorstel klaar is om door te gaan naar de stemmingenlijst. Ik check even mijn blaadje, dat is op 29 juni. Dan sluit ik hierbij deze sessie af. Oh, de portefeuillehouder wil nog één afsluitende opmerking maken en daarna sluit ik echt af.

Wethouder STEFFENS: Dank u voorzitter en het gaat niet over verzekeren. Ik verzeker u dat het daar niet over ging. Ik heb het nieuwe rioleringsplan net even kort aangehaald en uiteraard gaan wij daar een informatieve bijeenkomst met u voor beleggen, zodat u al die technische vragen ook over wat we nu wel gaan doen met dit soort nieuwe zaken, daar allemaal kwijt kan.

De VOORZITTER: Heel fijn. Ik sluit dan nu echt de sessie en dan zie ik u straks verder.